

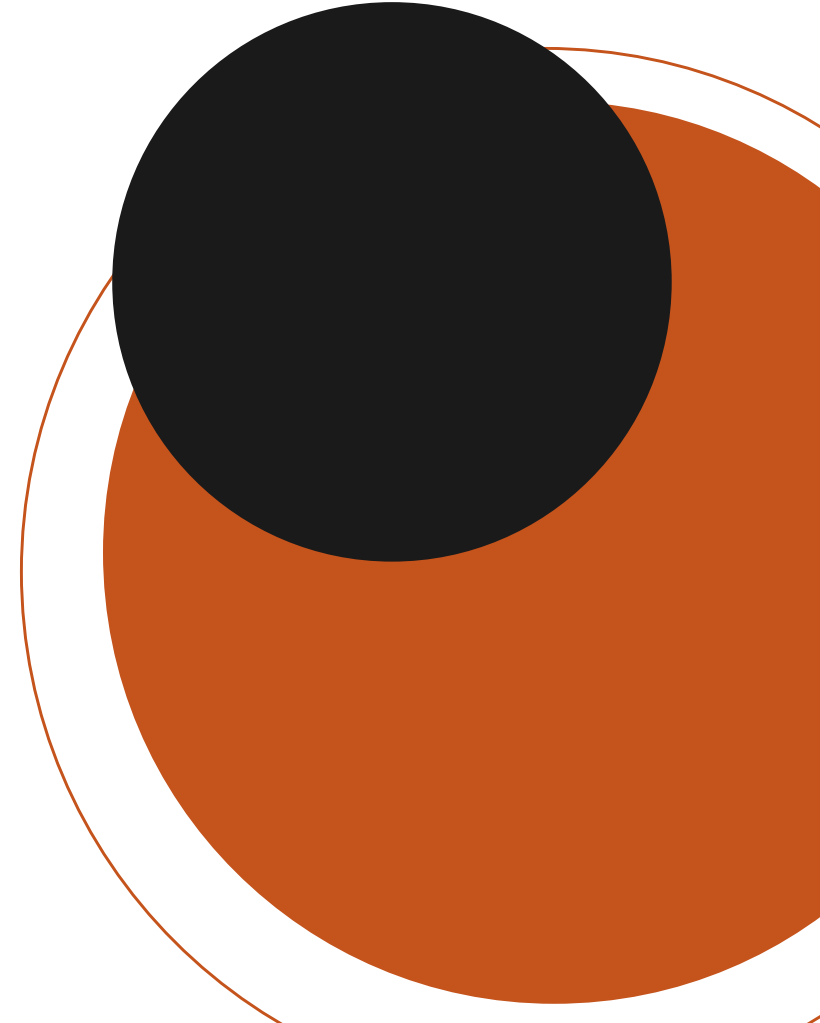
ESG & SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK· BİLGİ NOTU

TÜRKİYE ULUSAL YEŞİL FİNANS STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2026-2029)

Cumhurbaşkanlığı 2026/8 Sayılı Genelge — 4 Temmuz 2026 tarihli ve 33300 sayılı Resmî Gazete

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029), Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, düzenleyici ve denetleyici otoriteler ile sektör temsilcilerinin katkılarıyla hazırlanmış olup, 2026/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında 4 Temmuz 2026 tarihli ve 33300 sayılı Resmî Gazete’de duyurulmuş ve Bakanlığın resmî internet adresinde yayımlanmıştır.

Belge, Türkiye’nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi ve sürdürülebilir kalkınma öncelikleri doğrultusunda, finansal sistemin yeşil dönüşümüne yönelik bütüncül bir çerçeve ortaya koymakta; yurt içi ve yurt dışı finansal kaynakların sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesini, iklimle bağlantılı finansal risklerin karar alma süreçlerine entegrasyonunu ve yeşil finans ekosisteminin şeffaf, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir bir yapıya kavuşturulmasını hedeflemektedir. Strateji, üç amaç etrafında yapılandırılmış 11 hedef ve 45 eylemden oluşmaktadır.

Yasal Dayanak ve Yayım Süreci

Strateji, 3 Temmuz 2026 tarihli 2026/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kamuoyuna duyurulmuştur. Genelgede, iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde finansal sistemin dönüşümünün önemine işaret edilmekte; belgenin Hazine ve Maliye Bakanlığının resmi internet adresinde (www.hmb.gov.tr) yayımlanacağı belirtilmektedir. Genelge ayrıca, kapsamdaki tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kendilerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmesini ve uygulama sürecinde gerekli desteğin sağlanmasını öngörmektedir.

Stratejinin dayanağını oluşturan başlıca üst politika belgeleri:

- **Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021):** Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum amacıyla 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 16 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış; "Yeşil Finansman" başlığı altında 11 eyleme yer verilmiştir. Ticaret Bakanlığı tarafından 2026-2028 dönemini kapsayacak yeni Eylem Planı hazırlıkları yürütülmektedir.
- **İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi (2022):** 21-25 Şubat 2022 tarihlerinde Konya'da gerçekleştirilen ilk İklim Şûrası sonrasında yayımlanmış; toplam 217 tavsiye kararından 76'sı öncelikli eylem olarak belirlenmiş, Strateji de öncelikli kararlar arasında yer almıştır.
- **On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028):** TBMM tarafından 31 Ekim 2023 tarihinde onaylanmış ve 1 Kasım 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. "İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi" ekseninde sürdürülebilir finansa ilişkin 9 tedbir öngörülmüştür.
- **HMB Stratejik Planı (2024-2028):** 22 Ocak 2024 tarihli Makam Onayının ardından yayımlanmış; "Yeşil Finans Strateji Belgesinin oluşturulması" hedefine yer verilmiştir.
- **Orta Vadeli Program (2025-2027):** 5 Eylül 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış; "Büyüme" hedefine yönelik "yeşil dönüşümün hızlandırılması" alt başlığı altında Stratejinin uygulamaya konulması görevine yer verilmiştir.
- **İklim Kanunu (2025):** 2 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiş ve 9 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İklim değişikliğiyle mücadele ve uyum faaliyetleri, kurumsal koordinasyon, finansman mekanizmaları, Emisyon Ticaret Sistemi, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ve denetim-yaptırım yasal çerçeveye kavuşturulmaktadır.
- **Orta Vadeli Program (2026-2028):** 7 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış; "Finansal İstikrar" hedefine yönelik "Sürdürülebilir finansın geliştirilmesi" alt başlığı altında Stratejinin uygulamaya konulması görevine yer verilmiştir.

Amaç, Kapsam ile Vizyon ve Misyon

VİZYON

Stratejinin vizyonu, adil, kapsayıcı ve yenilikçi bir yeşil finans ekosistemi oluşturarak sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen model ülke olmak biçiminde tanımlanmıştır.

MİSYON

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda Türkiye'nin yeşil finans alanında uluslararası kaynaklara daha fazla ve kolay erişimine ortam hazırlayacak, yurt dışı ve yurt içi finansal kaynakların sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesini sağlayacak bir finansal ekosistem inşa etmek olarak belirlenmiştir.

Amaç

Belgenin temel amacı, yeşil finans alanında bütüncül bir yaklaşım ortaya konularak; yeşil finansman araçlarına, mekanizmalarına ve politikalarına ilişkin yol haritasının net biçimde belirlenmesi ve gerçekleştirmelerin izlenmesi, kaynakların etkin tahsisi ve politika tutarlılığının sağlanması, kuruluşlar arasında eşgüdüm ve koordinasyonun güçlendirilmesi ile finansal piyasalarda öngörülebilirliğin temin edilmesidir. Belgede, birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ile uluslararası kuruluşun sürdürülebilir ve/veya yeşil finans alanına özgü eylem planı veya yol haritası yayımladığına, bu kapsamda uluslararası iyi uygulamaların temel alındığına işaret edilmektedir.

Kapsam

Strateji, finansal sektörün iklimle ilgili ve çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) faktörlerinin karar alma ve risk yönetimi süreçlerine entegrasyonuna, ilgili standartların geliştirilmesine, yeşil finansal araçlar ekosisteminin oluşturulmasına ve ilgili kurum ve kuruluşlarda bu alandaki kapasitenin artırılmasına ilişkin eylemler içermektedir. Söz konusu eylemler, ilgili kamu kurumlarıyla iş birliği içinde ve öngörülen bir takvim çerçevesinde aşamalı olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda üç amaç altında 11 hedef ve 45 eylem geliştirilmiştir.

Tarihsel ve Uluslararası Çerçeve

Belgede, iklim değişikliğinin çevresel etkilerinin yanı sıra ekonomik büyüme, toplumsal refah ve finansal istikrar açısından da tehdit oluşturduğu; Türkiye'nin de içinde yer aldığı Akdeniz Havzası'nın küresel ortalamanın yüzde 20 üzerinde bir sıcaklık artışına maruz kalabileceği ve 2040 yılına kadar bu artışın 2,2°C'ye ulaşabileceği öngörülerine yer verilmektedir. Finansman ihtiyacına ilişkin olarak, Dünya Bankası'nın 2023 tarihli Türkiye Ülke İklim ve Kalkınma Raporu'na atıfla, Türkiye'nin "Dayanıklı Net Sıfır Patikası" senaryosu için 2022-2030 yılları arasında yaklaşık 68 milyar ABD doları tutarında ek yatırıma ihtiyaç duyduğu ve bu yatırımların yaklaşık yarısının özel sektör tarafından karşılanmasının beklendiği belirtilmektedir.

3.1. Küresel İklim Yönetişimi ve İklim Finansmanı

Küresel iklim yönetişiminin 1992 tarihli Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ile başladığı ve her yıl düzenlenen Taraflar Konferansı (COP) toplantılarıyla sürdürüldüğü ifade edilmektedir. 2015 yılında COP21'de kabul edilen ve 4 Kasım 2016'da yürürlüğe giren Paris Anlaşması'nın, küresel ortalama sıcaklık artışını sanayileşme öncesi döneme göre 2°C'nin altında tutmayı ve mümkünse 1,5°C ile sınırlamayı hedeflediği belirtilmektedir. İklim finansmanı bağlamında, 2009 yılında COP15'te gelişmiş ülkelerce 2020 yılına kadar yıllık 100 milyar ABD dolarının seferber edilmesi hedefinin kabul edildiği; söz konusu taahhüdün yeterli ölçekte yerine getirilememesi üzerine yeni bir finansman hedefi tanımlandığı aktarılmaktadır.

Bu kapsamda, 2022 yılında COP27'de başlatılan Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef (NCQG) müzakerelerinin 2024 yılında COP29 Bakü'de sonuçlandırıldığı ve 2035'e kadar yıllık en az 300 milyar dolar kamu kaynağı olmak üzere toplam 1,3 trilyon dolarlık finansmanın harekete geçirilmesinin kararlaştırıldığı; COP30 Belém'de yayımlanan "Bakü'den Belém'e Yol Haritası-1.3T" belgesinin ise bu hedefe yönelik somut adımları ortaya koyduğu belirtilmektedir.

3.2. Türkiye'nin Süreçteki Konumu ve Ulusal Katkı Beyanları

Belgede, Türkiye'nin çevresel hususları Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndan (1979-1983) itibaren kalkınma planları gündemine aldığı; BMİDÇS'ye 2004 yılında, Kyoto Protokolü'ne ise 2009 yılında taraf olduğu ifade edilmektedir. Türkiye'nin Sözleşme kapsamında kendine özgü bir konuma sahip olduğu ve 2001 yılında COP7'de alınan karar uyarınca özgün koşulları dikkate alınarak Ek-1'de yer aldığı belirtilmektedir.

Türkiye, Eylül 2015'te 2030 yılı itibarıyla yüzde 21'e varan artıştan azaltım öngören Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanını sunmuş; Paris Anlaşması'nı 22 Nisan 2016'da imzalamış ve 7 Ekim 2021'de TBMM'de onaylamıştır. Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı 13 Nisan 2023 tarihinde sunulmuş ve 2030 yılına kadar sera gazı emisyon azaltım hedefi yüzde 21'den yüzde 41'e yükseltilmiştir (2030 yılında 695 Mton CO2 eşdeğeri). İkinci güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı ise 24 Eylül 2025 tarihinde sunulmuş olup, bu çerçevede 2035 yılına kadar 466 milyon ton emisyon azaltımı sağlanarak emisyonların 643 milyon tona düşürülmesi hedeflenmektedir.

Türk Finans Sektörünün Görünümü ve Yürütülen Çalışmalar

Belgede, Türk finans sektörünün güçlü düzenleyici altyapısı, dijitalleşmedeki hızlı dönüşümü ve kurumsal kapasitesiyle ekonomik büyümenin temel bileşenlerinden biri olduğu; bankacılık sektörünün aktif toplamı itibarıyla 2025 yılsonu itibarıyla finansal sistemin yaklaşık yüzde 70'ini kapsadığı ifade edilmektedir. Sermaye piyasalarının finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi, sigortacılık ve bireysel emeklilik sistemlerinin ise finansal kapsayıcılık ve uzun vadeli tasarrufların teşviki bakımından önem taşıdığı belirtilmektedir.

4.1. Yürütülen Düzenleme ve Rehber Çalışmaları

Yeşil finans çerçevesinin güçlendirilmesine yönelik olarak başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, BDDK, SPK, TCMB ve KGK olmak üzere ilgili kurumlarca yürütülen başlıca çalışmalar arasında; Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021), İklim ve Afet Riski Değerlendirme Projesi (BDDK-Dünya Bankası ortaklığı), Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025), Yeşil ve Sürdürülebilir Borçlanma Aracı ile Kira Sertifikası Rehberi (2022), Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (2023), Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi (2024), Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ (2025), İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Yönetimine İlişkin Rehber (2025) ve İklim Kanunu (2025) yer almaktadır.

4.2. Küresel İklim Finansmanına Uyum

Belgede, Hazine ve Maliye Bakanlığının Çok Taraflı Kalkınma Bankaları, hükümet destekli finans kuruluşları ve uluslararası iklim fonları ile ortaklıklar kurduğu; İklim Yatırım Fonları (CIF) ve Küresel Çevre Fonu (GEF) tarafından desteklenen projeler yürütüldüğü ifade edilmektedir. Ayrıca İklim Eylemi için Maliye Bakanları Koalisyonu'na 16 Nisan 2025 tarihinde katılım sağlandığı belirtilmektedir. Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı'nın 12 Kasım 2021 tarihinde yayımlandığı, bu çerçevede 5 Nisan 2023 tarihinde uluslararası sermaye piyasalarında 2,5 milyar ABD doları tutarında ilk yeşil tahvil ihracının gerçekleştirildiği ve ilgili Tahsisat Raporu'nun 23 Eylül 2024 tarihinde yayımlandığı aktarılmaktadır.

Sürdürülebilirlik Politikaları ile İlişki

İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030), İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030), Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile İklim Kanunu gibi temel çerçevelerin Türkiye'nin ulusal iklim politikalarının omurgasını oluşturduğu; Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın ise bu politikaların hayata geçirilmesi için gereken ulusal ve uluslararası finansman ihtiyacını temin etmeye yönelik kritik bir unsur olarak konumlandığı ifade edilmektedir. Azaltım ve uyum stratejileri emisyonların azaltılması ve dirence odaklanırken, Stratejinin finansal kaynakların mobilizasyonu, yatırım araçlarının geliştirilmesi ve finansal piyasalarda yeşil finansman kriterlerinin yerleşmesine yönelik araçları sunmayı amaçladığı belirtilmektedir.

Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile Strateji arasında çift yönlü bir tamamlayıcılık bulunduğu; Yeşil Mutabakat kapsamında belirlenen sektör bazlı dönüşüm hedeflerinin sürdürülebilir yatırımların önceliklendirilmesini gerektirdiği, Stratejinin ise özellikle yeşil tahvil ve yeşil kredi mekanizmalarının yaygınlaşmasını destekleyerek bu yatırımların finansmana erişimini kolaylaştırıcı bir rol üstleneceği ifade edilmektedir. Belgede, Stratejinin diğer politika belgelerinden temel ayrımının, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi başta olmak üzere diğer strateji belgelerinin gerçekleştirilmesi için finansal sektörü gerekli altyapıya kavuşturarak anahtar rol üstlenmesi olduğu vurgulanmaktadır.

Şeffaf ve Ölçülebilir Bir Yeşil Finans Ekosistemi İçin Altyapı

Amaç 1 kapsamında; yeşil finans alanında şeffaf, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir bir yapının tesis edilmesi hedeflenmekte olup, gerekli düzenleyici çerçevenin oluşturulması, ortak standart ve şablonların geliştirilmesi, veri toplama ve yönetiminin güçlendirilmesi ile yeşile boyamanın önlenmesine yönelik çalışmalar öngörülmektedir. Amaç, beş hedef ve 23 eylemden oluşmaktadır.

Hedef 1.1. Yeşil Finansı Teşvik Etmek için Sektörel Bazda Gerekli Düzenleyici Çerçevelerin Oluşturulması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
1.1.1. Türkiye Yeşil Taksonomi çalışmalarının tamamlanması	ÇŞİDB (İDB)	2026
1.1.2. Yeşil varlık oranı uygulamasına ilişkin kapsamın genişletilmesi	BDDK	2028
1.1.3. Sigorta şirketlerinin yeşil varlıklara yatırımını teşvik edecek mevzuat düzenlemelerinin yapılması	SEDDK	2026
1.1.4. Ödeme kuruluşları sektöründe “Sektörel Sürdürülebilirlik Rehberi” çalışmasının tamamlanması	TÖDEB	2026
1.1.5. İklim Finansmanı Stratejisi çalışmalarının tamamlanması	ÇŞİDB (İDB)	2027
1.1.6. Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi kapsamındaki uygulamaların gözden geçirilmesi	SPK	2027
1.1.7. Yeşil Bütçelemeye yönelik çalışmaların tamamlanması	SBB	2027
1.1.8. Yeşil Bütçelemeye yönelik rehberin hazırlanması	SBB	2027
1.1.9. Kamu İhale Kanunu’nun yeşil kamu alımları kapsamında gözden geçirilmesinin değerlendirilmesi	HMB, KİK	2027

Hedef 1.2 – 1.3

Hedef 1.2. Yeşil Finans Ekosistemini Destekleyecek Alanlara Yönelik Altyapının Oluşturulması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
1.2.1. Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın kullanımının yaygınlaştırılması	KGK	2027
1.2.2. Güvence denetimi standardı sistemi uygulamasının güçlendirilmesi	KGK	2026
1.2.3. Güvence denetimi yürütecek denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve lisanslı şirket sayısının artırılması	KGK	2028
1.2.4. Bankalarca finanse edilen emisyonların risk yönetimi süreçlerinde dikkate alınmasının sağlanması	BDDK	2029
1.2.5. Sermaye piyasalarında ÇSY derecelendirmesi faaliyetine yönelik düzenleme yapılması	SPK	2028
1.2.6. Finansal varlık türlerine göre sektörel ve tematik sürdürülebilirlik endekslerinin geliştirilmesi	FİK SFÇG	2029
1.2.7. KOBİ ve küçük segment işletmelerinin yeşil dönüşüm projelerinde finansmana erişiminin kolaylaştırılması	STB	2027

Hedef 1.3. Yeşil Finansa Yönelik Veri Toplama ve Yönetim Altyapısının Güçlendirilmesi

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
1.3.1. Tesis bazlı doğrulanmış emisyon verilerine erişim sağlayan bir mekanizmanın oluşturulması	ÇŞİDB (İDB)	2028
1.3.2. Teşvik sağlayan Bakanlıkların veriye erişim yetkisi ve veri kullanma usul ve esaslarının belirlenmesi	ÇŞİDB (İDB)	2028

Hedef 1.4 – 1.5 ve Amaç 2

Hedef 1.4. Yeşil Finans Alanında Ortak Raporlama Standartlarının Oluşturulması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
1.4.1. Ortak bir raporlama şablonunun yayımlanması	KGK	2026
1.4.2. Tüm işletme büyüklükleri ve türlerine göre raporlama standartlarının belirlenmesi	KGK	2028
1.4.3. Raporlama standardının etkin kullanımı için rehberlik ve teknik destek sağlanması	KGK	2027
1.4.4. Uluslararası standartlara uyum kapsamında periyodik revizyon çalışmalarının yapılması	KGK	Sürekli

Hedef 1.5. Yeşil Finansın Suistimalinin Önlenmesine Yönelik Altyapının Oluşturulması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
1.5.1. Yeşil ürün tanımları, yeşil uygulamalar ve yeşile boyamadan kaçınma yöntemlerini içeren rehberlerin hazırlanması	BDDK, SEDDK, SPK	2028

AMAÇ 2 – Yeşil Finans Alanında Kurumsal Kapasite ile İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi

Sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin farkındalığın artırılması, düzenleyici otoriteler ile ilgili sektörlerin iklim ve çevresel riskler konusundaki yetkinliklerinin geliştirilmesi ve insan kaynağının güçlendirilmesi öngörülmektedir. Amaç, üç hedef ve dokuz eylemden oluşmaktadır.

Kurumsal Kapasite ile İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi

Hedef 2.1. Yeşil Finans Ekosistemi için İnsan Kaynağı Kapasitesinin Artırılması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
2.1.1. Sektörlere yönelik yeşil finansman eğitim programlarının planlanması	TBB, TKBB, TSB, TSPB	Sürekli
2.1.2. Kamu kurumlarında sürdürülebilirlik raporu hazırlayan personele yönelik eğitim düzenlenmesi	KGK	Sürekli
2.1.3. Reel sektöre yönelik yeşil finansal enstrümanlar konusunda bilgilendirme ve eğitim yapılması	İDB, TOBB	Sürekli

Hedef 2.2. Sürdürülebilirlik Raporlaması Konusunda Farkındalığın ve Kurumsal Kapasitenin Artırılması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
2.2.1. İyi uygulama örneklerinin ele alındığı çalıştay ve toplantıların düzenlenmesi	KGK	Sürekli
2.2.2. Yanlış raporlamanın veya sınıflandırma hatalarının giderilmesi için rehber hazırlanması	KGK	2026

Hedef 2.3. Otoritelerin ve İlgili Sektörlerin İklim Risklerinin Yönetimi Konusundaki Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
2.3.1. Veri ihtiyacının analizi ve risk ölçüm metodolojilerinin belirlenmesi (stres testi altyapısı)	BDDK	2027
2.3.2. Sigorta şirketleri için iklim ve doğa risklerini kapsayan risk yönetimi rehberi hazırlanması	SEDDK	2027
2.3.3. Finansal sektörler için İklim ve Doğa Riskleri Stres Testi çalışmalarının yapılması	FİK SRİDÇG	2029
2.3.4. Sermaye piyasası kuruluşlarının iklim riski yönetimi konusunda bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması	SPK	2029

Yeşil Finansın Gelişimine Yönelik Piyasa Mekanizmaları

Amaç 3 kapsamında; yeşil finansman ürün ve araçlarının çeşitlendirilerek finansal piyasalardaki payının artırılması, Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin hayata geçirilmesi ve yeşil finans uygulamalarını teşvik edecek düzenlemelerin geliştirilmesi öngörülmektedir. Amaç, üç hedef ve 13 eylemden oluşmaktadır.

Hedef 3.1. Yeşil Finans Alanında Ürün ve Araçların Yaygınlaştırılarak Piyasalar İçindeki Payının Artırılması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
3.1.1. Yeşil finansal ürün ve araçların piyasa içindeki payının tespit edilmesi ve izlenmesi	TCMB, BDDK, SPK, SEDDK	2028'den itibaren sürekli
3.1.2. 2053 Net Sıfır hedeflerine ulaştıracak yeşil finansman mekanizmasının oluşturulması	ÇŞİDB (İDB), HMB	2029
3.1.3. Devlet katkısı ve OKS standart fonlarında sürdürülebilirlik temalı fonların oranının artırılması	SEDDK	2026
3.1.4. Sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarının yaygınlaştırılması	SPK, TSPB	2027
3.1.5. HMB tahvil ihraçlarında sürdürülebilirlik temalı tahvillere yer verilmesi	HMB	2029
3.1.6. Sosyal ve sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarının çeşitlendirilmesi	SPK	2026
3.1.7. İstanbul Finans Merkezi'nin sürdürülebilir finansa cazibe merkezi olmasına yönelik yol haritasının hazırlanması	CBYFO	2027
3.1.8. İklim bağlantılı doğal afet tahvillerinin (CAT tahvilleri) ihracına yönelik fizibilite çalışması yapılması	SEDDK (DASK)	2029

Hedef 3.2 – 3.3

Hedef 3.2. Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin Uygulamaya Alınması

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
3.2.1. Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin mevzuat altyapısının tamamlanarak uygulamaya alınması	ÇŞİDB (İDB)	2026

Hedef 3.3. Yeşil Finansa Yönelik Ürün ve Araçların Geliştirilmesi için Teşvik Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Eylem	Sorumlu Kurum(lar)	Hedef Yıl
3.3.1. Yeşil yatırım alanları için YP kredi kullanımına esneklik sağlayacak düzenlemelere ilişkin fizibilite çalışması	HMB	2026
3.3.2. Kamu sübvansiyonlu kredilerde yeşil finansın önceliklendirilmesi ve teşvik edilmesi	STB, TB	Sürekli
3.3.3. Sigorta şirketlerinin emisyon azaltımı taahhütleri kapsamında sigortalama/garantileme mekanizması geliştirilmesi	SEDDK	2026
3.3.4. Yeşil patent başvuru ve değerlendirme mekanizmalarında teşvik edici uygulamaların geliştirilmesi	STB	2027

Genel Değerlendirme

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029), Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi ve sürdürülebilir kalkınma önceliklerini finansal sistemin dönüşümü ekseninde bütünleştiren, üst politika belgelerine (On İkinci Kalkınma Planı, Orta Vadeli Programlar, HMB Stratejik Planı, İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi ve İklim Kanunu) dayanan bir çerçeve niteliği taşımaktadır. Belge, şeffaf ve ölçülebilir bir altyapının oluşturulması, kurumsal kapasite ile insan kaynağının güçlendirilmesi ve piyasa mekanizmalarının geliştirilmesi biçiminde üç eksenle yapılandırılmış olup, her bir eylem için sorumlu ve ilgili kurumlar ile hedef yıllar belirlenmiştir. Bu yapı, uygulamanın izlenebilirliğine ve kurumlar arası eşgüdümüne imkân tanıyan bir tasarım öngörmektedir.

Eylemlerin zamanlaması incelendiğinde, düzenleyici altyapıya ilişkin bir bölümün 2026-2027 dönemine, güvence, veri ve risk yönetimi gibi teknik kapasite gerektiren eylemlerin ise ağırlıklı olarak 2028-2029 dönemine planlandığı; eğitim, farkındalık ve raporlama revizyonu gibi bazı eylemlerin “sürekli” nitelikte tanımlandığı görülmektedir. Çıktı ve performans göstergelerinin bir kısmının nicel (oran, sayı, tutar), bir kısmının ise nitel (rehber, standart, fizibilite raporu yayımlanması) biçimde tanımlandığı; bu göstergelerin uygulama sonuçlarının değerlendirilmesinde ölçüt işlevi göreceği anlaşılmaktadır.

AB Mevzuatı ile Paralellik

Belge, çeşitli noktalarda Avrupa Birliği düzenlemeleriyle uyum arayışını açık biçimde ortaya koymaktadır. Stratejinin dayanağını oluşturan Yeşil Mutabakat Eylem Planı, Avrupa Yeşil Mutabakatı'na (11 Aralık 2019) ve bunun öngördüğü değişikliklere Türkiye'nin uyum sağlamasını amaçlayan bir yol haritası olarak konumlandırılmakta; belgede Türkiye'nin Gümrük Birliği ilişkisi de bu uyum ihtiyacının bir gerekçesi olarak anılmaktadır. Bu bağlamda, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) etkilerinin en aza indirilmesi, KOBİ'lerin SKDM kaynaklı yükümlülüklerle hazırlanması ve Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin uygulamaya alınması gibi eylemler, AB'nin karbon fiyatlandırma ve sınırdaki düzenleme yaklaşımıyla doğrudan ilişkilendirilebilir niteliktedir.

Taksonomi alanında, Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin "AB taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözetken" bir yaklaşımla oluşturulması öngörülmekte; yeşil varlık oranı kriterlerinin de bu taksonomi ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir. Sürdürülebilirlik raporlaması bakımından Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın uluslararası standartlara uyum kapsamında periyodik olarak revize edileceği belirtilmekte; KOBİ'lerin uluslararası çevresel ve sosyal standartlara ilişkin farkındalığının artırılması amaçlanmaktadır. Bu unsurlar, Stratejinin, ulusal öncelikleri gözetmekle birlikte AB'nin yeşil dönüşüm ve sürdürülebilir finans mimarisiyle yakınsama yönünde bir eğilim taşıdığına işaret etmektedir.

Bununla birlikte, belge kapsamında öngörülen düzenlemelerin önemli bir bölümünün ikincil mevzuat, rehber, standart ve fizibilite çalışmaları düzeyinde tanımlandığı; nihai kapsam, kriter ve yükümlülüklerin bu çalışmaların tamamlanmasıyla netleşeceği dikkate alınmalıdır. Dolayısıyla, AB mevzuatıyla uyum düzeyinin ve bunun ilgili sektörler üzerindeki somut etkilerinin, taksonomi yönetmeliği, taksonomiyle uyumlu yeşil varlık oranı kriterleri, raporlama standartları ve Emisyon Ticaret Sistemi ikincil düzenlemeleri başta olmak üzere yayımlanacak metinler ışığında ayrıca değerlendirilmesi uygun olacaktır.